

Тема 7 . Німецька класична філософія

КЛЮЧОВІ ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ

- **АПРІОРНИЙ ТА АПОСТЕРІОРНИЙ** - дослівно: "переддосвідний " та "післядосвідний "; поняття філософії І.Канта, який вважав, що задля пізнання людському розуму потрібні його власні форми, які передують пізнанню, а тому постають апріорними; все, що проходить через досвід, набуває рис не просто інтелектуальних форм, а знання, яке, отже, завжди апостеріорне.
- **ДРУГА РЕФЛЕКСІЯ** (або "РЕФЛЕКСІЯ РЕФЛЕКСІЇ") - за І'.Регелем, топ рівень самоусвідомлення думки, коли вона фіксує не реальність, а лише свої власні акти, висвітлюючи поле свого "чистого " споглядання; саме така рефлексія здатна усвідомлювати себе як єдине та всеохоп-
- **лююче середовище** будь-якого злисту, а логікою другої рефлексії .може бути лише логіка само-відрізнння та самопоеднання — логіка внутрішніх суперечностей, тобто діалектична логіка.
- **ПРЕДМЕТ** (мислення і пізнання) - частина об'єкта, яка виділена, помічена та відмічена людиною через віднесення її до певних еталонних систем відліку та визначеності; через це той же самий об'єкт може поставати у визначеннях різних предметів для різних галузей пізнання.
- **РОЗВИТОК** - за Гегелем, такий тип зв 'язку, який резюмує, підсумовує усі можливі зв 'язки та взаємодії дійсності, тобто це є "зв 'язок усіх зв 'язків "; тому лінія розвитку найбагатша за змістом від будь-яких інших типів зв 'язку, а тому пізнання розвитку ущільнює пізнання, робить його більш насиченим та ефективним.
- **СИСТЕМА ЗНАННЯ** — за Гегелем, будь-яке знання, що претендує на істинне, має бути системно впорядкованим, адже лише при цьому воно постане позбавленим односторонності та випадковості; взаємний зв 'язок усіх компонентів знання не лише робить знання надійнішим, а й доступним для перевірок.
- **СУБСТАНЦІЯ - СУ Б 'ЄКТ** - основна характеристика абсолютної ідеї у філософії Г.Гегеля, оскільки остання не лише все включає у свій зміст, а й постає єдиним джерелом руху та активності.
- **Я і ТИ** - відношення, яке у філософії Л.Фейєрбаха постає єдиною справжньою основою та умовою людського спілкування: лише тоді, коли ми бачимо у співбесіднику "Ти", тобто принципово рівне та споріднене нашому "Я", можливий справжній, виправданий діалог між людьми.